

Könyvheti események

A könyvhét mai és holnap rendezvényeinek Kertész Ákos író lesz a főszereplője. Ma, csütörtökön délelőtt a Tömörkényi gimnáziumban vesz részt rendhagyó irodalomórán, délután pedig a konzervgyárban író-olvasó találkozó. Sziklatal című drámáját este a színházban láthatja a közönség. Holnap, pénteken a 624-es számú szakmunkásképző intézet fiataljaival találkozik. A könyvtárban ma délután 4 órakor a Minerva színpad mutatja be Téglássy Imre: Testvérem, Telemachos című darabját, holnap este 6 órakor a KISZÖV-klubban is fellépnek. Ugyancsak a könyvtárban ad műsort holnap délután az 1. számú gyakorló iskola Mozart kórusa, majd a 624-es számú szakmunkásképző irodalmi színpada.

Országszerte nagy érdeklődés kíséri az ünnepi könyvhetet, s különösen öröndetes, hogy a mai magyar írók műveit keresik a legtöbben. A könyvhét feléig országosan összesen 30 millió forint forgalmat bonyolítottak le.

Készülődés a betakarításra

Munkaverseny aratóknak — Erkölcsi és anyagi elismerés

A jó gabonatermésnek akkor örülhetünk igazán, ha azt idejében, szakszerűen betakarítják, száraz állapotban minél előbb a tárolókba hordják. Az aratás, a betakarítás minden évben nagy figyelmet, áldozatos munkát, összehangoltságot követel. Lényeges, hogy rövid idő alatt a magtárakba kerüljenek a szemek. Ehhez kellenek jó állapotban levő gépek, felkészült kombájosok. Hiszen, ha lassan, szervezetlenül halad a munka, mázsák mennek tönkre, milliók úsznak el forintban, mindnyájunk kárára.

A TESZÖV oktatási és versenybizottsága a korábbi évek sikeres gyakorlatához hasonlóan az idén is versenyt hirdet kombájosoknak, bálázógép-kezelőknek, a kalászos gabonák gyors és jó minőségű betakarításának elősegítésére. Külön a feketeföldeken és külön a homokon munkálkodó közösségek gépkezelői részére. A homoki gazdaságok csoportjába sorolták a szakszervezetet.

ket, a szegedi járás téeseit, valamint a hódmezővásárhelyi Lenin, a bokrosi Kossuth és a tömörkényi Alkotmány Termelőségvetkezetet is. Itt meg kell jegyeznünk, hogy a szegedi járás öt kollektíváját, a baksi Magyar-Bolgár Barátság, a deszki Maros, a dóci Virágzó, a röszei Kossuth és a sándorfalvi Magyar-Lengyel Barátság Tsz-t másik, a feketeföldi gazdaságok kategóriájába osztották be, adottságaik miatt. Ugyancsak ide tartoznak a megye többi, az előbbieken nem említett közösségei is.

A verseny egyik alapfeltétele, hogy augusztus 20-ig a gabonaföldek 80 százalékát fel kell ugarolni, tarlóhántást kell végezni. A másik szempont, hogy ügyelni kell az üzemi, minőségi előírások betartására is.

A homoki gazdaságok csoportjába sorolt üzemeknél, míg a feketeföldeknél három kategóriát alakítottak ki. Versenyezhetnek SZK-4,

SZK-5, E-512, SZK-6, John-Deer és Class D. típusú kombájnok. A pontszámot a learatott terület és az elcsépelet termény után adnak, úgy, hogy figyelembe veszik a gépek üzembe helyezésének időpontját, és erre korrekciós pontokat számolnak el. Nem mellékes az erkölcsi elismerés mellett a jutalom sem, hiszen a kategóriánként elért első, második, harmadik helyért 2000, 1500, 1000 forint értékű vásárlási utalványt kapnak a nyertesek.

A bálázógépek csoportjába nem nevezhetők a nagy teljesítményű betakarító gépek.

Azt a kollektívát, ahol csonkulásos, vagy ennél súlyosabb baleset történik, kizárják a versenyből.

Reméljük, a munkaverseny hozzásegíti a termelőségvetkezeteket a kalászosok gyors betakarításához.

Az aratásra készülő jegeyében tartották összejevett tegnap Szegeden, a Móra Tsz székházában. A Gabonafelvasárló és Feldolgozó Vállalat összehívta a termelő gazdaságok képviselőit, szakembereit, hogy megtárgyalják az ideai felkészülés üzemi, vállalati feladatait.

Nikecell

A fűzői Nitrokémia üzem alakított ki Dunaharaszti-ban. Szigetelőanyagként használható Nikecell polisztirolhabot állítanak elő majd, évente 100 ezer köbmétert.

Carlos, a kubai

Elképzelem a jelenetet: Carlos két csomó retket és negyed kiló kenőmájast vesz az ABC-ben. A szó szoros értelmében, kézzel-lábbal, mert számára ez nem mindennapi művelet. Angol szavakkal keveri a spanyolt néha-néha egy magyar köszönéssel tarkítja. A pult mögött tegeződve kérdezi: „Elég lesz neked vacsorára?” A pénztárnál mutatják a számológéculát, ennyit kell fizetnie. Csókolom — búcsúzik Carlos, kosarát megtöltve. (Megfigyelték már? Az első szó, amit a külföldi megtanul nálunk, a köszönöm, a második a csókolom.)

Carlossal az UNESCO és a magyar kormány közti szerződés jóvoltából ismerkedtem meg. A., aki később a tolmács szerepét vállalta, mesélt róla egyszer. A vigkedélyű kubai biokémikusról, aki október óta ösztöndíjas a Biológiai Központban, Carlosról, aki úgy él már köztünk, mintha Alsóvároson született volna. Pedig nemhogy özve, de magyarul sem beszél.

— A kollégákkal angol a közös nyelvünk, már amennyire. En például itt kezdtem el a tanulást, az I am, you are-ral. Alföldy professzor intézetében napközben és este otthon, a tarjáni lakásban is angolul beszélünk.

— Otthon? — Egy évig az. A havannai igazi otthon most megszűnt. (A szinte már kötelező kérdésre — a honvágyról — csak annyit válaszol: most itt a helyem.) Különben jól ismerem a magyarokat. Kubában, az akadémiai intézetben, ahol dolgoztam, tavaly magyar élelmiszervegyészek jártak, sok jó barátot szereztem. Egyébként is van hasonlóság a két nép között.

— Nemcsak az életformánk, a társadalmi berendezkedésünk, hanem a temperamentumunk, a kölcsönös szimpátiánk. Csak egy példa

a kölcsönösségre. Fidel Castro népszerűségét nemrégiben a pártkongresszusunk magyarországi visszhangjából mérhettem le. S ugyanakkor írta édesapám, milyen sikere volt Kádár János havannai beszédének. Szállóigéje lett Kubában, amit ő mondott, hogy „Kuba jelene — Latin-Amerika jövője”. Látja, a kongresszus utáni nagygyűlésen jó lett volna otthon lenni. Beszámoltak róla az otthoniak, hogy soha annyi embert nem látott a havannai utca, mint akkor. „Milliók hegyeit” — ahogy apám írta. Ha hazamegyek, nem is ismerek rá Havannára. A kerteket rendbehozták, a házakat újrafestették a kongresszus tiszteletére. Meg aztán, ezt biztosan tudja, áprilisban ünnepeltük a partaszállás tizenötödik évfordulóját.

Az elmaradt élményekért kárpótlást itteni munkájában keres. A megkezdett kutatást otthon folytatja, s ami ennél is fontosabb, a módszereket átadja majd kubai kollégáinak.

— A Kubai Tudományos Akadémia intézeteit egy-egy szocialista ország támogatja. A miénket, a kémiai, a magyarok. A tudományos kutatás módszerei elsajátíthatók, ezért kaptam az ösztöndíjat. (Az ötéves UNESCO-program második kurzusa az ideai, Carlos az első kubai a Biológiai Központban.) S ha hazamegyünk, tőlünk tanulják meg a fiatalabbak.

A fiatalabbak szón jó mosolygunk A-val, tudjuk, hogy Carlos 31 éves.

— Az intézeti kutatók rendszeres, mindennapos kapcsolatot építenek ki az egyetemmel. Minden hallgató intézeti munkával kezd a napját, és délutánját tölti tanulással. Munka és oktatás így már az iskoláskorban eggyé válik. Az orvostanhallgatók például éjszakai ügyeletlen szerzik meg gyakorlati ismereteiket, általában azonban a kórházban, ahová az

egyetem után diplomás orvosként kerülnek. A tanulás egyébként nálunk behálózza az élet minden területét. A tévé oktatási programja még a szülőknek is segítséget ad a gyermekevelésben, az egészségügyi felvilágosításban. S mivel ezt nem lehet elég korán kezdeni, a délutáni tévéműsor csak a gyerekeknek készül. A kubai sajtó fontos szerephez jut a nép tanításában — így fogalmazta meg Fidel Castro a kubai újságírók legutóbbi konferenciáján.

Aztán visszakanyarodunk Carlos Vallin szegedi élményeihez. Az intézetben szövődő barátságokhoz, ahhoz a közvetlen kapcsolathoz, mely ösztöndíjasok és az intézet magyar vezetői között kialakult.

— Reggelként megállítanak a folyosón. Hogy vagy, Carlos? — kérdeik, s tudom, nem udvariasságból faggatnak. És bár kikapcsolódásra túl sok idő nem marad — az az igazság, mi sajnáljuk legjobban a munkától elcsent órákat —, de azért sétára, baráti beszélgetésre bármikor csábíthatnak. Lassanként megismerem a város hétköznapi életét, a városot, mely egy évre munkát és otthont, igen, otthont adott. És biztos, hogy a fiamnak sokat kell majd mesélnem. Tudja, Havannában, a házunk előtt vezet az egyik autóbuszjárat útvonala. Hatéves fiam, Carlito büszkén mutatja a haverjainak, hogy ezek a buszok ott készülnek, ahol az apukája dolgozik. Ha hazamegyek, már nem csupán az Ikaruszok jelentik számára Magyarországot.

Pálffy Katalin

Papi békebizottsági választmány látogatása Pusztaszeren

A Csongrád megyei Római Katolikus Papi Békebizottság választmányi tagsága tanulmányi látogatást rendezett az ópusztaszeri ásatásokhoz és a létesítendő Nemzeti Emlékpark helyére. Az ásatások eredményeiről Horváth Ferenc régész, a szegedi Móra Ferenc Múzeum munkatársa tartott helyszíni ismertetést.

Az emlékmű megtekintése után ellátogattak a pusztaszeri határban levő obeliszkhez is, majd köszöntötték a jubiláló 25 éves Állami Egyháziügyi Hivatalt, és annak két jelenlevő munkatársát: Szalva Jánost, az Állami Egyháziügyi Hivatal főelőadóját és dr. Rátóczy János megyei egyháziügyi titkár.

Építőmunkások köszöntése, kitüntetése

Ünnepség a szakszervezetben

Az Építő-, Fa- és Építőanyagipari Dolgozók Szakszervezetének Csongrád megyei bizottsága tegnap, szerdán délután ünnepséget rendezett Szegeden, az SZMT szegedi székházában a közlegő építők napja alkalmából. Az ünnepségen részt vett dr. Ágoston József, az SZMT vezető titkára, Tassi János, a Csongrád megyei tanács osztályvezető-helyettese, valamint a szakágazathoz tartozó vállalatok vezetői, szakszervezeti tisztségviselők.

A megjelent építőmunkásokat Balázsi József, az építők szakszervezete központi vezetőségének tagja köszöntötte, majd kitüntetéseket és jutalmakat adtak át a szakszervezeti munká-

ban kitünt tisztségviselőknak. A Szakszervezeti Munkáért kitüntetés arany fokozatát kapta Polgár Ferenc, a Közüti Üzemi Vállalat dolgozója, oklevelet kapott Győri József bizalmi, a FÜTÖBER csongrádi gyára dolgozója. Az Építőipari Kiváló Dolgozója miniszteri kitüntetésben részesült Tartóczy Károly, a DELÉP szakszervezeti bizottságának tagja, Gémes Károly kubikos, műhelybizottsági titkár, Közlekedés Kiváló Dolgozója miniszteri kitüntetést kapott Tóth László bizalmi, a Közüti Építő Vállalat dolgozója. Hatvanketten részesültek tárgyjutalomban odaadó társadalmi munkájukért.

Karvezetői tanfolyam

Közismert tény: szakemberhiánnyal küzd az öntevékeny kórusmozgalom. Annak, hogy sok helyszínen — amelyeken pedig rendelkezik zenei pedagógiával — nem működik énekkar, az is oka: nincs szakképzett karvezető.

Ebből a felismerésből kiindulva szervezett — kétéves időtartamú — tanfolyamot a megyei továbbképzési és módszertani központ Szegeden Csongrád és Baranya megyei ének-szakos általános iskolai tanárok részére azzal a céllal, hogy a foglalkozásokon elsajátíthassák a karvezetési ismereteket, és ugyanakkor partitúrájátékok, zeneelméletet, népművelést és módszertant is tanuljanak.

A tanfolyamot Molnár István megyei ének szakfel-

ügyelő vezette, a karvezetési ismeretek előadója pedig dr. Mihálka György főiskolai docens volt. S a hallgatók a napokban adtak számtal tudásukról a vizgabizottság előtt, amelynek elnöki tisztét Párkai István zeneművészeti főiskolai tanár vállalta.

Tizennégyen tettek sikeres vizsgát és szereztek ezzel karvezetőként B-kategóriás működési engedélyt. Sőt, közülük öt vizsgázó — a szegedi Varga István, a makói Kiss Sándorné, a mórhalmi Masa Gézáné, a mohácsi Emmerich Adámné és a vásárhelyi Horváth Katalin — számára kiváló vizsgaeredménye alapján a B-kategóriás működési engedély kiadását is javasolta a bizottság.

Tápé és a Pávamoszgalom

Népdalkörök országszerte. Aki rendszeres hallgatója Béres János népzene-művész rádióműsor sorozatának, igen sok régi népdalt tanulhat. Magyarország dalanyaga igen gazdag. Legyen elég a Magyar Népzene Tára vas-kos kötetére utalnom. Egyegy dal több változatban is él. Embere és helye szerint vált közkinccsé, úgy is hagyományozódik. Legtöbbször a dallama, kevesebbnek a szövege, de előfordul, hogy mindkettő változik. A mondanivalót azonban megőrzi, magában hordozza.

Országunk élő népdalanyagát az 1971-ben alakult népdal-, vagy pávakörök őrzik. Szerepük már messze túlnőtt a jogelődök emlegetett dalárdáin. 1974-ben az addig egységes pávakörök fa-

lujuk profiljának megfelelően minősítették. Így jöttek létre a paraszt-, a summás- és a többszólamú kórusok, énekkarok. Népdalaikat már tudatosan ápolják, terjesztik. A tápai dalcsokokat — amelyek többnyire a Tiszáról, a férfiakra lenne szükség. Meg sok fiatal! Igen sajnáljuk, hogy elődeink a sajátos házidolgos hétköznapi és a szerelemről szólnak — Török József állította össze, aki közel negyed százada áll a tápai kultúrosok élén. A tagság nagyrészt asszonyokból áll. Jó hangú, dalos kedvű iparunkhoz, a gyékényszó-véshez, nem költöttek egyetlen dalt sem. Ez a szegénység vonatkozik más műfajokra is, mint a próza és az epika. Noha Tápé dalkincse igen gazdag, ez a hiány mégis nagyon érződik. Ugyanígy vélhették az előtünk itt gyűjtő kutatók is Bartóktól Péczy Attilán át Waldmann József, akik a századfordulótól napjainkig több mint négyszáz dalt jegyeztek le. A tápai pávakör leginkább az ő gyűjtésükből, másrészt saját dalkészletéből állította össze repertoárját, ami nem kevesebb, mint öt dalcsozor. Ezek mindegyikében 5-6 dal van, amelyek tematikailag azonos körbe tartoznak.

Hagyományörző pávakör-ről lévén szó, a tagság eredeti viselkedésben ép közönsége

éle. Mindenkinek van szép, új ruhája. A legkisebb „páva”, Terhes Erika, mindössze ötéves. Domonkos Mátyásné neki is varrt ruhát, aki néhány egykori varró-asszonnyal egyetemben közel hatvan öltözetet másolt már múzeumban levőkről. A tápai nép dolgos, aki ha tehet, minden alkalmat megragadott, hogy olykor még a hétköznapi is megszépítse. Kodály szavaival: „A régi ember életét a népszokások sűrű erdejé vette körül. Az élet minden mozzanatát ékesítették, emlékeztették tetek.” Így igaz. Életükben a rájuk eső részt elvégezték. A többi a mai ember dolga, a mi kötelességünk. Mindehhez elsősorban a tápaiak fokozottabb érdeklődésére van szükség. „Azt szeretném — mondja Török József —, ha főleg idősebb házaspárok jönnének. De várjuk a fiatalokat is!”

A tápaiak egykori dalolási alkalmá, a tápai lagzi, már nem a régi. Helyette is szolgálhat a népdalkör, amihez az út is, meg a kapu is nyitva áll, csak be kell jönni rajta.

Az együttes június 6-án mutatja be új műsorát a Kárász utcán, ahol az éppen Szegeden járó pünkösdőző kis tápai lányok nagyanyáik nyomdokain haladva mutatják be a már csak emlékekben élő népi játékokat.

H.J. Lelc József